

Toelichting indexatiebesluit per 1-1-2023 o.b.v. AmvB

Een verhoging van de opgebouwde pensioenen is goed nieuws voor alle deelnemers van Pensioenfonds APF. Iedereen krijgt er pensioen bij. Jong en oud, actieven/gewezen deelnemers en gepensioneerden. Pensioenfonds APF hanteert een gelijk verhogingspercentage voor alle deelnemers. Een verhoging past bij onze ambitie om een waardevast pensioen te bieden. Deze ambitie hebben we de afgelopen jaren helaas niet waar kunnen maken. Door de ruimte die nu in aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel vanuit de overheid wordt geboden, en de ontwikkelingen in de financiële situatie van APF, kan APF dit jaar de pensioenen extra verhogen.

Bij elk besluit kijken wij naar de gevolgen voor alle deelnemers. In het bijzonder hebben we bij deze pensioenverhoging gekeken naar de effecten voor de verschillende generaties. Bij de analyse van deze generatie-effecten hebben we de gevolgen van het verhogen van de pensioenen voor de verschillende leeftijdscohorten in beeld gebracht. Hierbij kijken we naar het verschil tussen extra kunnen verhogen (8,73%) en regulier verhogen op basis van het huidige beleid (5,96%). Extra verhogen is mogelijk, vanwege de ruimte die tijdelijke wetgeving (via een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)) in aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel biedt ten opzichte van bestaande wetgeving (het Financieel Toetsingskader (FTK)). Het verschil is daarmee de 'extra' verhoging van 2,77% voor alle deelnemers die door middel van de tijdelijke wetgeving gegeven kan worden, en waarvoor de generatie-effecten ook in kaart moeten worden gebracht (volgens deze tijdelijke wetgeving).

Generatie-effecten als gevolg van de extra verhoging

Voor het inschatten van de generatie-effecten van de extra verhoging kijken we naar de impact op het verwachte pensioenresultaat. Het pensioenresultaat geeft aan in hoeverre je pensioen in de toekomst waardevast kan blijven. Het verwachte pensioenresultaat is berekend volgens de huidige FTK regelgeving. Met effecten van het nieuwe stelsel en (het moment van) de overgang daar naar toe is nu nog geen rekening gehouden. Later, bij de overgang naar het nieuwe stelsel, zal onder andere rekening worden gehouden met de effecten van de extra verhoging die nu op basis van de AMvB is verleend ('complete besluitvorming').

De analyse van het verwachte pensioenresultaat laat een klein negatief effect zien voor deelnemers jonger dan 36 jaar, en een positief effect voor deelnemers boven 36 jaar. Dit wordt hieronder toegelicht.

De twee belangrijkste gevolgen van de extra verhoging zijn:

1. *Door de extra verhoging stijgen de pensioenen voor iedereen.*

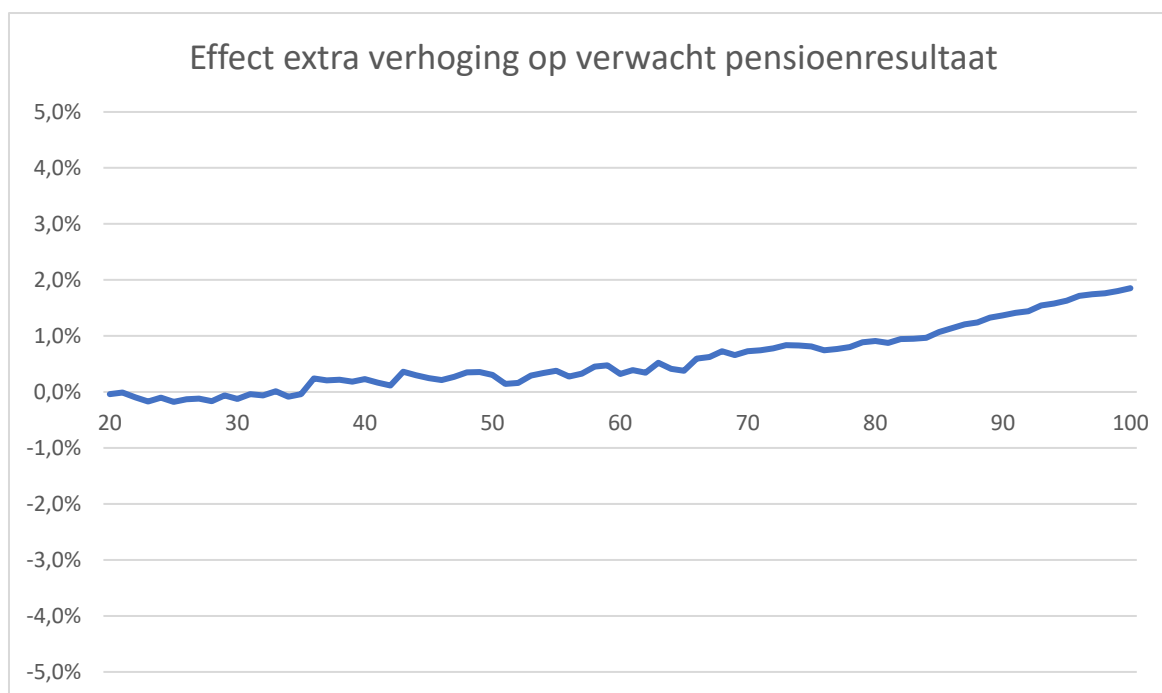
Dit is voor iedereen voordelig voor het verwachte pensioenresultaat omdat voor iedereen het pensioen wordt verhoogd. De gepensioneerden profiteren hier direct van, doordat zij direct een hogere uitkering ontvangen. (Gewezen) deelnemers die nog niet gepensioneerd zijn moeten hier nog op wachten tot zij met pensioen gaan. Zij zien wel een hoger pensioen op hun Uniform PensioenOverzicht.

2. *De extra verhoging zorgt voor een lagere dekkingsgraad, omdat er meer aan pensioenvoorziening moet worden gehouden voor de hogere (toekomstige) uitkeringen. Daarnaast worden de uitkeringen van de gepensioneerden direct hoger waardoor het vermogen (iets) sneller daalt.*

Dit resulteert in het negatieve effect voor het verwachte pensioenresultaat voor jongeren. Door de lagere dekkingsgraad wordt de kans op verhoging in de toekomst lager en wordt de kans op verlaging (kortten) in toekomstige jaren als het slecht gaat hoger. Ouderen hebben hier minder last van, omdat zij naar verwachting nog een kortere levensduur hebben. De positieve impact van een direct hogere uitkering weegt dan zwaarder dan de negatieve impact van een mogelijke verlaging in de (verre) toekomst. Voor de oudste gepensioneerden zien we daarom het grootste positieve effect. Voor alle deelnemers geldt daarnaast dat de extra verhoging nu ervoor zorgt dat voor iedere deelnemer minder vermogen overblijft om te verdelen op het moment dat er wordt ingevaren in het nieuwe stelsel.

Als de verhogingen meer dan 8,73% zou zijn, worden zowel de gevolgen beschreven bij één als twee sterker. Het uiteindelijke verwachte pensioenresultaat hangt ook af van de economische ontwikkelingen tot het moment waarop we overgaan naar het nieuwe stelsel, en van de afspraken die we hierbij gaan maken. Ook van belang is hoeveel de pensioenen nog kunnen worden verhoogd. Deze toekomstige verhogingen gaan ook over de pensioenopbouw van deelnemers na 1-1-2023.

Om de generatie-effecten inzichtelijk te maken is het pensioenresultaat bij het verlenen van de extra verhoging (8,73%) bepaald. Deze is vergeleken met het pensioenresultaat bij het verlenen van de reguliere verhoging (5,96%) (Figuur 1).

Figuur 1: het effect van 8,73% i.p.v. 5,96% verhoging op het verwachte pensioenresultaat volgens de huidige FTK regelgeving .

De figuur laat zien dat er een klein negatief effect voor jonge deelnemers is. Bij deelnemers van 22 tot 36 jaar daalt het verwachte pensioenresultaat tussen de 0 en 0,2%. Deze deelnemers hebben wel nog veel tijd om dat goed te maken voordat ze met pensioen gaan. Het laat ook zien dat er voor de gepensioneerden een positief effect van gemiddeld 1% is: voor de kort gepensioneerden is er bijna geen effect, en voor de oudste gepensioneerden van boven de 90 jaar, loopt dit effect op tot 2%. Het effect van de extra verhoging op het verwachte pensioenresultaat voor de jongeren ligt tussen de 0,4% en -0,2%.

Conclusie

Het is onze ambitie de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten jaarlijks te verhogen met de prijsinflatie. Als onze financiële positie en de wettelijke regels het toelaten, verhogen we de pensioenen. Van de ambitie wordt afgeweken als we de pensioenen niet verhogen met de prijsinflatie. Met het toepassen van de tijdelijke AMvB, dat de mogelijkheid biedt om de pensioenen extra te verhogen, wordt deels invulling gegeven aan deze ambitie.

Het zorgvuldig afwegen van de belangen van alle deelnemers (actief, slapers en pensioengerechtigd) staat centraal bij het nemen van dit besluit. Daarbij hebben we onder andere gebruik gemaakt van analyses die inzicht geven in de effecten van een extra toeslag op de toeslagverlening voor de lange termijn. Daarbij is ook inzichtelijk gemaakt hoe dit voor verschillende generaties en groepen deelnemers uitpakt. Er is onder andere rekening gehouden met de grote koopkrachtdaling van de gepensioneerde deelnemers. De inflatie is dit jaar hoog en hun pensioen is al jaren niet verhoogd. Tegelijkertijd blijven we scherp op de onzekere economische vooruitzichten. Het bestuur vindt het belangrijk dat APF ook na het verhogen van de pensioenen financieel sterk genoeg blijft om de komende jaren in de aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel de kans op verlagen zo klein mogelijk te houden. We handelen daarbij prudent om het risico op negatieve effecten voor het pensioenfonds zo

veel mogelijk te beperken. Om deze reden is ervoor gekozen om niet de volledige ruimte die de AMvB biedt te benutten.

Als we de minder invulling zouden geven aan onze ambitie, dus minder verhogen dan wij verantwoord achten, dan zijn de uitkomsten van de analyses precies omgekeerd. Dan zien we juist een positief effect voor de jonge deelnemers, en een oplopend negatief effect voor de gepensioneerden.

Het bestuur van Pensioenfonds APF heeft beoordeeld dat de extra verhoging evenwichtig is. Het bestuur heeft bij de afweging de inschatting van het effect van de extra verhoging op het verwachte pensioenresultaat voor de verschillende leeftijdsgroepen meegewogen, en hier geen doorslaggevend argument in gezien om niet extra te verhogen. Bij de overgang naar het nieuwe stelsel, zal onder andere rekening worden gehouden met de effecten van deze extra verhoging die nu op basis van de AMvB is verleend.